

Sygn. akt IV U 1102/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 września 2019 r.

Sąd Okręgowy w Zielonej Górze, IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Bogusław Łój

Protokolant: sekretarz sądowy Joanna Dejewska vel Dej

po rozpoznaniu w dniu 12 września 2019 r. w Zielonej Górze

sprawy z odwołania **J. P.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 04.07.2018 r. znak (...)

o wysokość emerytury

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że do stażu pracy wnioskodawcy J. P. zalicza okres od 27.03.1975 r. do 31.03.1975 r. i od 01.12.1975 r.

do 14.11.1991 r. (z wyłączeniem urlopu bezpłatnego od 24.10.1988 r. do 30.11.1988 r.) z tytułu zatrudnienia w (...) w G.;

II. oddala odwołanie w pozostałej części;

III. żądanie wnioskodawcy o doliczenie do stażu ubezpieczeniowego okresu pracy sezonowej w PGR w L. od czerwca do grudnia 1969 r. przekazuje do rozpoznania pozwanemu organowi rentowemu;

IV. przyznaje od Skarbu Państwa na rzecz adw. W. K. Kancelaria Adwokacka w Z. kwotę 90 zł + VAT tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawcy.

SSO Bogusław Łój

Sygn. akt IV U 1102/18

UZASADNIENIE

Decyzją z 04.07.2018 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. przeliczył emeryturę wnioskodawcy J. P. od 01.03.2018 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Wysokość emerytury po waloryzacji wyniosła od 01.03.2018 r. 631,45 zł. Emerytura ta jest niższa od najniższej emerytury, która wynosi 1 029,80 zł. Emerytury nie podwyższa się, ponieważ wnioskodawca nie udowodnił łącznie okresów składkowych i nieskładkowych w wymiarze 25 lat.

W odwołaniu od powyższej decyzji wnioskodawca J. P. zaskarżył tę decyzję w całości, zarzucając organowi rentowemu błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że wnioskodawca nie wykazał 27 lat i 9 miesięcy okresów składkowych i nieskładkowych.

W związku z powyższym, odwołujący się wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji oraz nakazanie organowi rentowemu przeliczenia emerytury z uwzględnieniem:

- pracy w gospodarstwie rolnym w okresie od 24.09.1967 r. do 30.01.1972 r. – 4 lata i 4 miesiące;
- służby w wojsku od 18.02.1971 r. do 16.12.1971 r. – 10 miesięcy;
- pracy w (...) Przedsiębiorstwie (...) w S. od 01.04.1974 r. do 28.12.1974 r. – 9 miesięcy;
- pracy w Spółdzielni (...) w S. od 31.01.1972 r. do 27.01.1973 r. – 1 rok;
- pracy w (...) w G. (poprzednio Spółdzielnia (...)) od 27.03.1975 r. do 30.11.1996 r. – 21 lat i 8 miesięcy.

W uzasadnieniu wnioskodawca rozwinął swoje stanowisko, koncentrując się na dążeniu do wykazania, że organ rentowy powinien zaliczyć okres pracy w (...) w G., ponieważ wnioskodawca pracował tam na stanowisku traktorzysty przez co najmniej 8 godzin dziennie, 7 dni w tygodniu.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania, podtrzymując twierdzenia zawarte w motywach zaskarżonej decyzji. Odnosząc się do argumentów odwołania, pozwany wskazał, że zaliczył okresy służby wojskowej, pracy w (...) Przedsiębiorstwie (...) w S., pracy w Spółdzielni (...) w S. – jako okresy składkowe. Natomiast okres pracy w gospodarstwie rolnym od 24.09.1967 r. do 30.01.1972 r. nie podlega uwzględnieniu przy ustalaniu kapitału początkowego, a wnioskodawca ma już przyznane prawo do emerytury. Odnosząc się do okresu pracy w (...) w G., Zakład podał, że jako okres składkowy uznał okres od 01.04.1975 r. do 30.11.1975 r. z uwagi na wskazanie na karcie przebiegu zatrudnienia uzyskanej z archiwum liczby przepracowanych dni. Organ rentowy nie uwzględnił do stażu pracy okresów od 27.03.1975 r. do 31.03.1975 r. i od 01.12.1975 r. do 14.11.1991 r. (maksymalny okres podlegający uznaniu z tego tytułu) z uwagi na brak przedłożenia dokumentów potwierdzających liczbę przepracowanych dni.

W toku sprawy wnioskodawca zgłosił żądanie doliczenia do stażu ubezpieczeniowego okresu pracy sezonowej w Państwowym (...) w L. od czerwca do grudnia 1969 r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Wnioskodawca J. P., urodzony (...), złożył organowi rentowemu wniosek o emeryturę 02.10.2017 r.

okoliczności niesporne, ustalone na podstawie akt organu rentowego

Decyzją z 26.10.2017 r., znak: (...), pozwany ustalił wnioskodawcy kapitał początkowy na 01.01.1999 r.

okoliczności niesporne, ustalone na podstawie akt organu rentowego

Decyzją z 27.10.2017 r., znak: (...), Zakład przyznał wnioskodawcy emeryturę od 01.10.2017 r., tj. od daty nabycia uprawnień do emerytury.

okoliczności niesporne, ustalone na podstawie akt organu rentowego

26.03.2018 r. wnioskodawca złożył organowi rentowemu wniosek o ponowne obliczenie świadczenia emerytalnego, przedkładając dodatkowe dowody.

okoliczności niesporne, ustalone na podstawie akt organu rentowego

Decyzją z 29.06.2018 r., znak: (...), Zakład ponownie ustalił wartość kapitału początkowego na 01.01.1999 r.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 298,14 zł.

Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. 01.01.1972 r. do 31.12.1981 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 24,42%.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 24,42% przez kwotę 1220,89 zł, tj. kwotę bazową.

Zakład uwzględnił okresy składkowe – łącznie 7 lat, 4 miesiące i 28 dni, tj. 88 miesięcy, oraz nieskładkowe – łącznie 11 miesięcy i 3 dni, tj. 11 miesięcy.

Kapitał początkowy ustalony na dzień 01.01.1999 r. wyniósł 34 115,07 zł.

okoliczności niesporne, ustalone na podstawie akt organu rentowego

Zaskarżoną decyzją Zakład przeliczył wnioskodawcy emeryturę od 01.03.2018 r.

Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji kapitału początkowego zewidencjonowanego na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę.

Kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wyniosła 127 418,75 zł. Wyliczona kwota emerytury wyniosła 613,18 zł. Emerytura ta nie została podwyższona do kwoty najniższej emerytury, ponieważ ZUS uznał, że wnioskodawca nie udowodnił łącznie okresów składkowych i nieskładkowych w wymiarze 25 lat.

okoliczności niesporne, ustalone na podstawie akt organu rentowego

Pozwany zaliczył wnioskodawcy do okresów składkowych okresy:

- służby w wojsku od 18.02.1971 r. do 16.12.1971 r.;
- pracy w (...) Przedsiębiorstwie (...) w S. od 01.04.1974 r. do 28.12.1974 r.;
- pracy w Spółdzielni (...) w S. od 31.01.1972 r. do 27.01.1973 r.;
- pracy w (...) w G. od 01.04.1975 r. do 30.11.1975 r. i od 15.11.1991 r. do 30.11.1996 r.

Pozwany nie zaliczył do stażu pracy okresów:

- pracy w gospodarstwie rolnym od 24.09.1967 r. do 30.01.1972 r.;
- pracy w (...) w G. od 27.03.1975 r. do 31.03.1975 r. i od 01.12.1975 r. do 14.11.1991 r.

okoliczności niesporne, ustalone na podstawie akt organu rentowego

Wnioskodawca był zatrudniony w (...) w G. w okresie od 27.03.1975 r. do 30.11.1996 r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku traktorzysty, na którym otrzymywał wynagrodzenie według Regulaminu Opłat.

Gdy się zatrudnił, wnioskodawca nie był członkiem spółdzielni, lecz pracownikiem najemnym. Członkiem spółdzielni został od 1977 r. Wówczas wynagrodzenie wszystkich do tej pory pracowników najemnych przeliczono na wynagrodzenie w wysokości dniówek obrachunkowych. Pracownik codziennie dostawał kartę pracy.

dowód: akta osobowe wnioskodawcy, w tym świadectwa pracy z 02.12.1996 r. i

06.02.2002 r., karty wynagrodzeń, angaże, w załączeniu; legitymacja

ubezpieczeniowa, w aktach kapitału początkowego; zeznania świadka

W. P., k. 81v-82v akt sąd.

W całym spornym okresie zatrudnienia w (...) w G., w tym od 27.03.1975 r. do 31.03.1975 r. i od 01.12.1975 r. do 14.11.1991 r., wnioskodawca wykonywał pracę traktorzysty, zarówno przy pracach polowych, jak i transportowych, przez co najmniej 8 godzin dziennie od poniedziałku do piątku.

W polu pracował głównie przy bronowaniu, talerzowaniu, zwożeniu zboża. W transporcie woził beton i inne materiały na budowę.

Traktorzysta pracował również w soboty. W żniwa praca trwała w miarę możliwości, nawet 12 godzin lub więcej.

Traktorzyści mieli obowiązki do wykonania również zimą – wozili kiszonkę i karmę dla zwierząt (było ok. 100 sztuk bydła, świnie w chlewniach), wywozili obornik i gnojówkę.

W razie awarii ciągnika, wnioskodawca pracował jako pomocnik mechanika przy naprawie pojazdu.

Podczas jednej lub dwóch zim pracował przy zbijaniu palet.

Wynagrodzenie zależało od liczby przepracowanych godzin, zatem pracownicy mieli motywację, by pracować więcej.

dowód: - zeznania świadka T. W., k. 57v-58 akt sąd.;

- zeznania świadka S. H., k. 58 akt sąd.;

- zeznania świadka W. P., k. 81v-82v akt sąd.;

- zeznania świadka J. S., k. 82v akt sąd.;

- zeznania świadka W. C., k. 82v-83 akt sąd.;

- zeznania świadka J. R., k. 83v akt sąd.;

- zeznania wnioskodawcy, k. 108v akt sąd.;

- akta osobowe wnioskodawcy, w tym świadectwa pracy z 02.12.1996 r.

i 06.02.2002 r., karty wynagrodzeń, angaże, w załączeniu;

- legitymacja ubezpieczeniowa, w aktach kapitału początkowego;

- zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, k. 48 akt sąd.

Uwzględniając dokumentację osobową wnioskodawcy ze spornego okresu, wnioskodawca przepracował co najmniej – w następujących okresach:

- od 27.03.1975 r. do 31.03.1975 r. – 5 dni;

- od 01.12.1975 r. do 31.12.1975 r. – 20 dni;

- od 01.01.1976 r. do 31.12.1976 r. – 240 dni;

- od 01.01.1977 r. do 31.12.1977 r. – 240 dni;

- od 01.01.1978 r. do 31.12.1978 r. – 240 dni;

- od 01.01.1979 r. do 31.12.1979 r. – 240 dni;
- od 01.01.1980 r. do 31.12.1980 r. – 240 dni;
- od 01.01.1981 r. do 31.12.1981 r. – 240 dni;
- od 01.01.1982 r. do 31.12.1982 r. – 240 dni;
- od 01.01.1983 r. do 31.12.1983 r. – 240 dni;
- od 01.01.1984 r. do 31.12.1984 r. – 240 dni;
- od 01.01.1985 r. do 31.12.1985 r. – 240 dni;
- od 01.01.1986 r. do 31.12.1986 r. – 240 dni;
- od 01.01.1987 r. do 31.12.1987 r. – 240 dni;
- od 01.01.1988 r. do 23.10.1988 r. – 200 dni;
- od 24.10.1988 r. do 30.11.1988 r. – urlop bezpłatny;
- od 01.12.1988 r. do 31.12.1988 r. – 20 dni;
- od 01.01.1989 r. do 31.12.1989 r. – 240 dni;
- od 01.01.1990 r. do 31.12.1990 r. – 240 dni;
- od 01.01.1991 r. do 14.11.1991 r. – 194 dni.

okoliczności niesporne, ustalone na podstawie akt osobowych wnioskodawcy, w załączeniu, legitymacji ubezpieczeniowej, w aktach kapitału początkowego, zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, k. 48 akt sąd., oraz stanowiska organu rentowego, k. 86v akt sąd.

Sąd rozważył, co następuje.

Odwołanie okazało się zasadne w części.

Przedmiotem sporu było ustalenie, czy pozwany organ rentowy zasadnie odmówił wnioskodawcy zaliczenia do okresów ubezpieczeniowych okresów:

- pracy w gospodarstwie rolnym od 24.09.1967 r. do 30.01.1972 r.;
- pracy w (...) w G. od 27.03.1975 r. do 31.03.1975 r. i od 01.12.1975 r. do 14.11.1991 r.

Pozostałe okresy, wskazywane przez wnioskodawcę w odwołaniu, zostały bezspornie zaliczone przez ZUS.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 1270 ze zm.), emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183.

Art. 25 ust. 1 przewiduje, że podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

W myśl art. 174 ust. 1, kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12. Jak stanowi art. 174 ust. 2, przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Już w tym miejscu można odnieść się do żądania wnioskodawcy dotyczącego zaliczenia okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców.

Jak stanowi art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy emerytalnej, przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również następujące okresy, traktując je, z zastrzeżeniem art. 56, jak okresy składkowe: przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

Z brzmienia ww. przepisu wynika, że okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia wlicza się tylko w przypadku, gdy ubezpieczony, po obliczeniu posiadanych przez niego pozostałych okresów składkowych i nieskładkowych, nie uzyska prawa do emerytury.

W niniejszej sprawie taka sytuacja nie zachodzi, ponieważ wnioskodawca uzyskał prawo do emerytury.

Analizowane żądanie wnioskodawcy było więc z góry bezzasadne. Oddalono więc wnioski dowodowe dotyczące zeznań świadków W. S. i S. O. na okoliczność pracy wnioskodawcy w gospodarstwie rolnym rodziców, ponieważ postępowanie w tym zakresie było bezprzedmiotowe.

Przechodząc do kolejnego żądania – dotyczącego zaliczenia okresu pracy w (...) – należy wskazać, że w myśl art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy, okresami składkowymi są okresy ubezpieczenia, a myśl art. 6 ust. 2 pkt 12 – za okresy składkowe uważa się również przypadające przed dniem 15 listopada 1991 r. następujące okresy, za które została opłaconą składka na ubezpieczenie społeczne albo za które nie było obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne: pracy na obszarze Państwa Polskiego w rolniczych spółdzielniach produkcyjnych i w innych spółdzielniach zrzeszonych w Centralnym (...), w zespołowych gospodarstwach rolnych spółdzielni kółek rolniczych zrzeszonych w Krajowym Związku (...) oraz pracy na rzecz tych spółdzielni:

- a) objętej obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, za które opłacono składkę na to ubezpieczenie lub w których występowało zwolnienie od opłacania składki,
- b) przed dniem objęcia obowiązkiem ubezpieczenia społecznego z tego tytułu.

Jak stanowił art. 4 dekretu z 04.03.1976 r. o ubezpieczeniu społecznym członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych oraz ich rodzin (Dz.U. z 1976 r., Nr 10, poz. 54 ze zm.), przy ustalaniu okresu pracy w spółdzielni wymaganego do uzyskania świadczeń:

1) za dzień pracy uważa się 8 godzin pracy, a przed dniem 1 lipca 1962 r. dzień, który stanowił podstawę do obliczenia dniówki obrachunkowej; do dni pracy zalicza się również dni urlopu wypoczynkowego oraz dni pobierania zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub opiekuńczego,

2) za miesiąc pracy uważa się 20 dni pracy dla mężczyzny oraz 13 dni pracy dla kobiety, a jeżeli ubezpieczony użytkuje działkę przyzagrodową lub dostarcza spółdzielni produkty rolne wytworzone w prowadzonym przez siebie gospodarstwie rolnym - 18 dni pracy dla mężczyzny oraz 11 dni pracy dla kobiety,

3) za rok pracy uważa się rok obrachunkowy, w którym mężczyzna przepracował w spółdzielni co najmniej 240 dni pracy, kobieta 150 dni pracy, a jeżeli użytkuje działkę przyzagrodową lub dostarcza spółdzielni produkty rolne wytworzone w prowadzonym przez siebie gospodarstwie rolnym - to co najmniej: mężczyzna 220 dni pracy, a kobieta 130 dni pracy.

W myśl § 3 rozporządzenia z 19.03.1976 r. w sprawie wykonania przepisów dekretu o ubezpieczeniu społecznym członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych oraz ich rodzin (Dz.U. z 1976 r., Nr 13, poz. 74), przy ustalaniu okresu pracy w spółdzielni wymaganego do uzyskania świadczeń:

1) w razie przepracowania w ciągu roku obrachunkowego mniejszej liczby dni niż określona w art. 4 pkt 3 dekretu okres pracy ustala się w miesiącach i dniach,

2) w razie przepracowania w ciągu roku obrachunkowego większej liczby dni pracy niż określona w art. 4 pkt 3 dekretu do okresu pracy zalicza się jeden cały rok pracy.

Zgodnie z § 22 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe z dnia 11.10.2011 r. (Dz.U. Nr 237, poz. 1412), wydanego na podstawie delegacji zawartej w art. 116 ust. 5 ustawy emerytalnej, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę jest świadectwo pracy, zaświadczenie płatnika składek lub innego właściwego organu, wydane na podstawie posiadanych dokumentów lub inny dokument, w tym w szczególności:

1) legitymacja ubezpieczeniowa;

2) legitymacja służbowa, legitymacja związku zawodowego, umowa o pracę, wpis w dowodzie osobistym oraz pisma kierowane przez pracodawcę do pracownika w czasie trwania zatrudnienia.

W postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokości mogą być jednak dowodzone wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego. Ograniczenia dowodowe zawarte w rozporządzeniu w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe dotyczą wyłącznie postępowania przed tymi organami. Nie mają więc zastosowania w postępowaniu sądowym, opartym na zasadzie swobodnej oceny dowodów.

Zgodnie ponadto z art. 473 § 1 k.p.c., w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i z przesłuchania stron.

Ustalając stan faktyczny sprawy, sąd oparł się więc na dowodach w postaci dokumentacji pracowniczej wnioskodawcy ze spornego okresu – zwłaszcza świadectw pracy, kart wynagrodzeń i angaży – oraz zeznań świadków i samego wnioskodawcy.

Świadek T. W. pracował razem z wnioskodawcą w Kombinacie (...) w G. (na początku – w G.). Był tam zatrudniony w latach 1974-1996 na podobnym stanowisku, co wnioskodawca, tj. traktorzysta-kombajnista.

Świadek S. H. pracował w Kombinacie w latach 1974-1996 na stanowisku mechanika w warsztacie.

Świadek W. P. był w tam latach 1975-1987 prezesem zarządu i kierownikiem produkcji.

Świadek J. S. pracował w Kombinacie w latach 1979-1991 jako magazynier, a dwa ostatnie lata jako kierownik zakładu, wówczas wnioskodawca był jego podwładnym.

Świadek W. C. był zwierzchnikiem wnioskodawcy, pracował w latach 1976-1986 jako mechanizator rolnictwa.

Świadek J. R. pracowała w Kombinacie przy produkcji zwierzęcej od 1975 do końca.

Zeznania wszystkich świadków jednoznacznie potwierdzają wymiar czasu pracy wnioskodawcy na stanowisku traktorzysty zatrudnionego w Kombinacie w spornym okresie. Wnioskodawca pracował co najmniej 8 godzin dziennie przez 5 dni w tygodniu oraz w soboty, a średnio mógł pracować nawet do kilkunastu godzin dziennie, zwłaszcza w okresie żniw. W okresie zimowym praca była dalej wykonywana w pełnym wymiarze.

Zeznaniom powołanych w sprawie świadków nie sposób odmówić wiarygodności, gdyż są one zbieżne w swej treści i spójne ze stanowiskiem wnioskodawcy, wyrażonym w odwołaniu oraz jego zeznaniach w charakterze strony, a także z treścią dokumentów, zwłaszcza w postaci świadectw pracy, kart wynagrodzeń, angaży.

Świadkowie zeznawali w sposób logiczny, jednoznaczny, a ich zeznania znalazły pełne potwierdzenie w dokumentacji pracowniczej. Świadkowie są przy tym osobami bezstronnymi, a wiedzę o zatrudnieniu wnioskodawcy uzyskali jako pracownicy tego samego Kombinatu.

Sąd nie ma więc wątpliwości, że wnioskodawca w całym spornym okresie (z wyłączeniem okresu urlopu bezpłatnego) przepracowywał dni, miesiące i lata pracy określone w ww. art. 4 dekretu z 04.03.1976 r., tj. 8 godzin pracy dziennie, 20 dni pracy w miesiącu, 240 dni pracy rocznie.

Takie założenie pozwoliło wyliczenie przez ZUS hipotetycznego wymiaru czasu pracy wnioskodawcy w spornym okresie.

Jak wyjaśnił pozwany, liczbę dni przepracowanych wyliczono w ten sposób, że brano pod uwagę stawkę godzinową wnioskodawcy, która wynika z akt osobowych, mnożono przez liczbę godzin pracy w miesiącu, następnie mnożono przez liczbę miesięcy w roku, w ten sposób uzyskiwano wynagrodzenie wnioskodawcy w danym roku. Jeśli ta kwota była niższa od kwoty wskazanej w karcie wynagrodzeń, przyjmowano 240 przepracowanych dni.

Zestawienie sporządzone przez organ rentowy jest bezspornym, najmniejszym możliwym wymiarem pracy wnioskodawcy przy założeniu autentyczności dokumentacji osobowej i wykonywania pracy w pełnym wymiarze, zgodnie z zeznaniami świadków.

Tych dowodów zaś organ rentowy nie zakwestionował.

Sąd oparł się więc na danych zawartych w zestawieniu, uznając, że sporny okres zatrudnienia podlega zaliczeniu do stażu ubezpieczeniowego wnioskodawcy w ustalonym wyżej wymiarze.

Na koniec warto wyjaśnić, że na zaliczenie spornego okresu nie ma wpływu to, że – i od kiedy – wnioskodawca został członkiem spółdzielni.

W wyroku w sprawie I UK 142/04 Sąd Najwyższy, na zasadzie wyjątku, dopuścił możliwość zakwalifikowania pracy wykonywanej przez członka r.s.p. jako świadczonej w stosunku pracy (art. 22 k.p.), w przypadku gdyby okazało się, że członek wykonuje ją w reżimie ściśle takim jak przewidziany jest w stosunku pracy. Pogląd ten został powielony przez Sąd Najwyższy w sprawie I UK 115/09. W orzecznictwie wskazuje się także, że wyłącznie formalne nawiązanie stosunku członkostwa, bez zamiaru jego faktycznej realizacji i bez możliwości korzystania z uprawnień przyznanych członkom r.s.p. na podstawie prawa spółdzielczego, a zatem dla pozoru, może prowadzić do ustalenia pracowniczego charakteru zatrudnienia spółdzielcy.

W niniejszej sprawie wnioskodawca został zatrudniony w Kombinacie, a dopiero później stał się członkiem spółdzielni. Uzyskanie statusu członka spółdzielni w żaden sposób nie wpłynęło na status pracownika, zarówno formalnie, jak i faktycznie. Umowa o pracę pozostała ważna, pomimo wstąpienia przez wnioskodawcę w poczet członków spółdzielni i była podstawą świadczenia przez niego pracy.

W konsekwencji, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. i powołanych wyżej przepisów, orzeczono jak w punkcie I sentencji wyroku.

W pozostałym zakresie (pkt II) odwołanie należało oddalić na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

W punkcie III nowe żądanie wnioskodawcy, zgłoszone w toku sprawy – o doliczenie do stażu ubezpieczeniowego okresu pracy sezonowej w Państwowym (...) w L. od czerwca do grudnia 1969 r. – na podstawie art. 477¹⁰ § 2 k.p.c. przekazano organowi rentowemu jako dotychczas nierozpoznane przez pozwanego.

W punkcie IV orzeczono na podstawie § 4 ust. 1-3 w zw. z § 15 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 03.10.2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.I. z 2016 r., poz. 1714 ze zm.).